

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rēdul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

Sibiu, 23 August.

Republica franceză trece prin crise, și prin condamnarea generalului Boulanger încă nu s'a ajuns la delăturarea pericolului, care amenință pacea internă a Franței, și cu ea cea a Europei.

Dela suirea pe scaunul de președinte a actualului cap al republicei franceze, pacea internă a început a prinde basă tot mai sigură, și astăzi președintele Carnot este persoana, care a întrunit încrederea tuturor partidelor republicane, stima și respectarea monarchistilor, și recunoștința cabinetelor europene, cari în persoana actualului președinte privesc garanța păcii eterne în Franța, și prin aceea pacea și în celelalte state, mai cu seamă în peninsula balcanică, unde atât material esplosibil este adunat, încât o detulătură de pușcă în Franța, ușor poate pune în flacări întreg orientul.

Cu deosebire s'a accentuat în diaristica nemțescă importanța actualului președinte în zilele trecute, după banchetul grandios dat în onorea primarilor din Franța, care se privește ca o manifestațiune a țerei în fața alegerilor, cari sunt puse la ordinea zilei în luna lui Septembre a. c.

Numărul cel imponent al primarilor, cari s'au prezentat în Paris la invitarea guvernului, manifestațiunile de iubire către așezămintele republicane, și cele de stimă și încredere către actualul cap al Franței, au făcut bună impresiune în întreaga Europă, și au întărit credința în puterea de viață a republicei.

Acosta s'a accentuat din partea presei europene ca câștig pentru Franța, și ca colorit al politicii de pace, care se urmărește din alianța celor trei puteri mari din centrul Europei, politica de pace, accentuată cu multă tărie în toastele celor doi puternici monarhi, rostite în zilele trecute în Berlin.

Sub asemenea semnătură a politicii generale s'au scris nouăle alegeri în Franța, și încât combinațiunile omenesci pot ajunge la un rezultat orecare, acesta vorbește pentru triumfarea republicanilor.

Ca lucrurile în două săptămâni nu vor lua altă formă, politica franceză nu va apuca pe alt teren, care de mult se încercă a domina în Franța, despre acosta nime nu poate da garanțe.

Diarele mai prospete ne-au surprins cu scirea, că ați puternicul țar al tuturor rușilor este oșpele împăratului german, și că acesta s'a grăbit spre casă, spre a supraveghea însuși lucrările pentru primirea autocratului rus.

Paralel cu scirea acosta tot telegramele de erine aduc scirea, că moștenitoriul de tron al Rusiei

este în misiune specială spre Paris, spre a vizita esposițiunea universală de acolo în mod oficial, ca reprezentantele țarului, de acolo apoi va merge în Germania spre a asista tot în mod oficial la manevrele cele mari de toamnă.

Telegramele aceste au sosit pe neașteptate, și deodată ne au adus aceste sciri, cari în efectele lor sunt opuse, și chemate a conturbă ecuilibrul politic dominant de prezent în Europa.

Impregiurarea, că țarul Rusiei așa de târziu înțorce visita împăratului german se consideră ca un felu de recelă între puternicele monarchii, reprezentate prin aceste două capete încoronate.

Impregiurarea, că țarul Rusiei nu a plecat de acasă deadreptul spre Berlin, ca să facă visita înrăturului, ci din escursiunea făcută la Danemarca, cu o cale se abate pentru o zi la Berlin, detrage mult din caracterul visitei, un lucru acesta de etichetă, pe care de altă dată țarul nu l'a făcut față cu un potentat din Europa.

Și dacă aceste vor produce resens, de bună seamă tot resens va produce și scirea, ca dintre toate monarchiile, Rusia este unica, care s'a reprezentat în mod oficial la esposițiunea arangiată de republica franceză.

Acoste împregiurări pot fi considerate ca cōrdă discordantă în armonia politicii europene, și nime nu scie, dacă ele nu pot da o direcțiune nouă alegerilor în Franța, pe care se nu o pōtă împedecă nici chiar autoritatea președintelui Sadi Carnot.

Revista politică.

Atitudinea energică și constantă a croaților din Dalmația a provocat o adevărată panică în presa austriacă, și tema pusă la ordinea zilei încă decând s'a deschis dieta dalmatină se comentază și discută încă și acum cu mare vehemență.

Foile germane sunt secundate și de foile maghiare, căci nici germanilor din Austria și nici maghiarilor nu le convine o închegare și mai mare a slavilor din sud, care ar pute la vreme opune o mai tare resistință principilor ce le urmăresc atât maghiarii cât și germanii.

Cu deosebire punctul doi al programului partidului național, unde se accentuează, că sub scutul de drept al statului croat numai croații și sērbii se bucură de drepturi egale, formând ei o singură națiune, ăr altă naționalitate nici decum nu pōte se mai fie recunoscută în Dalmația, e combătut din toate părțile, ca un punct, care lovesce chiar și în principiul politicii dlui Taaffe, sub al cărui regim

aspirațiunile croaților au luat un avânt atât de puternic.

În România domnesce deocamdată liniste. Guvernul și continuă activitatea neconturbat. „Monitorul oficial” a publicat dispozițiile referitoare la vendară a 34 moșii de ale statutului cetățenilor, precum și planurile după cum vor fi ele arondate; astfel se speră, că în primăvara viitoare, toți locuitorii bastinași vor ave unde se are și vor lucra în propria lor moșie, fără a se mai provoca scene tulburătoare.

O viață discută s'a încins însă între foile opoziționale și inspecial între ale liberalilor de toate nuanțele. Liberalii au început reciproc a recunoșce greșelile precum și meritele din trecut și urmăresc nobila intențiune de a se uni cu toții pentru a pute silii guvernul dlui Catargiu să se retragă. Lucru nu e greu, dacă toate nuanțele liberale s'ar uni sub un stindard, căci mână în mână cu constituționalii dlui Carp ar forma o majoritate covârșitoare în cameră.

Dealtfelu se și observă o apropiere între iunimisti și liberali. De când dl Ioan Brătianu petrece în București, dl Carp îi face dese visite și au avut mai multe întrevederi lungi, dar al căror rezultat pentru lume a rămas încă tainic.

Foile române iubilează un nou triumf pe terenul economic. Congresul internațional din Paris secțiunea a IV-a a declarat de superiōră calitatea granelor și a făinei, ce se produce în România și astfelu a dat de gol pe consulatul austro-ungar dela Londra, care a avut îndrăsnelă să accentueze, că România espōrtă bucate sub firma de bucate unguresci.

Meritul acestei victorii se atribue morarilor din România, cari au luat parte la congres și în special dlui Milas proprietariu de mori la Brăila, care a documentat calitatea superiōră a granelor române; și în o scrisōre adresată președintelui congresului, a alăturat totdeodată actele congreselor anterioare precum și părerile președintelui camerei de comerțiu din Anvers.

În Englitera s'a închis sesiunea parlamentului prin mesagiu regal. Regina a accentuat, că relațiunile cu statele străine sunt intime. De când s'a deschis actuala sesiune nu s'a întâmplat nimic, ce ar pute tulbură linistea și ar amenința pacea europeană, pentru manținerea căreia Anglia lucră din toate puterile.

Mersul linistit al evenimentelor l'a conturbat pentru Anglia mișcările machdistilor, cari au voit să năvălescă preste granița meridională a Egyptului, dar ele au fost curând suprimate și ordinea și liniștea restabilită.

Creditele votate pentru sporirea apărărilor navale ale imperiului vor permite supușilor să conti-

FOIȚA.

Esposiția universală din Paris.

IV. Industria franceză.

(Urmare).

Trecem acum în regiunea mătăsărilor. Lyon posedă numēroase castăne de sticlă, în cari sunt rinduite mătăsările cele mari frumoșe. Aceste sunt în raport prea puține netede sau unicolore, cele mai multe sunt brachate, țesute cu fir de aur sau diferite flori. Nici nu-ți vine a crede, că în timpul nostru cu inclinări și vederi democratice, se află cumpărători și pentru aceste. Pōte chiar în timpul nostru, când fiecare se nisuesce a întrece pe semenul seu. Dar natura lucrului și manține dreptul seu, adecă: cel ce are numai o suță nu se pōte întrece cu cel ce are o miă. Cel puțin în realitate nu, deși la aparință se întâmplă așa ceva. Fabricantul vine întrajutoriu. Indată ce fabricanții află, că sunt puțini cumpărători, cari pot plăti un metru cu 20 fl. ofer materii cu 10 fl. Ba merg și mai departe, se acomodează și celor ce pot plăti metrul numai cu 5 fl. sau mai puțin și așa se cobōră tot mai jos până ajunge la 1 fl. riful sau metrul. „Eftin” este lozinca timpului modern!

Se înțelege de sine, materia e mai rea. Ea este compusă din mătasă mai puțină sau mai ușoră, sau chiar din amestecături, așa numită semi-mătasă. Cu toate aceste calitatea mai puțină nu trebuie să fie chiar observabilă. Și acosta o pricep fabricanții. Chiar acosta ține industria în flōre. Aceste marfe mai secundare și află cumpărătorii lor între orășeni sau între țerani, cari mai mult sau mai puțin se socotesc în tre burgesi. Țerenilor adevărați cu deosebire în regiunile, în cari sunt avuți, li se ofere marfă solidă. Între acestia poți vedē adeseori țerane și tete mari în dumineci și zi de sērbătoare în costume de mătasă veritabilă. Acești omeni au averi considerabile. Dar luni diminēta ăr urmēză la rind vestmintele de lucru, cari se pōrtă în decursul întregii săptămāni. Dacă întâlnesci câte o țerană astfelu îmbrăcată și cu corfa grea pe cap sau purtând alte unelte și ducēndu-se la câmp, desigur ai socoti-o între sēracii comunei, decă nu vei fi informat asupra împregiurărilor locali.

În împregiurimea Lyonului se află centrul manufacturilor de mătasă. Este locul cel mai însemnat în acosta privință nu numai pentru Franța ci pentru întreaga lume. Dar cu toate aceste nu este unicul loc, unde se produce mătasă. Se distinge, afară de acosta, St. Etienne, Rimes și alte locuri, ba aproape întreg sudul, dacă este vorba de mătasă crudă neprelucrată. Dar în Lyon este centrul comerțului

și industriei. Fie-care nisuesce spre acest centru, unde se luptă cu toate conjecturile. Aflăm indigitări spre acosta chiar și în esposiție. Așa d. e. diferitele colecțiuni ale fluturilor de mătasă (Bombyx mori), care trāesc din frunze de frāgari, sau chiar pe frāgari se află larve, cari țes coconi din toate țerile posibile: China, India, America, Madagascar s. c. l. Acești vermi sunt fōrte mari. Ei se nutresc și din frunzele altor arbori, nu numai din a frāgarilor. Așa d. e. din ale stejarilor. Mulți fluturi produc coconi fără de a fi bombyx. Dar de sine se înțelege, mătasa lor, până acum, încă nu e de mare valōre. Cu timpul ne vom dedă a-i folosi în cas de necas. Atunci și aceste insecte vor primi dreptul de cetățeni ai industriei. Părăsim numai cu greu localitățile, cari sunt din greu și atât de splendid impodobite cu mătasă. Dar totuși...

Trecēnd mai departe, pe calea apucată, dăm preste lână, parte nelucrată, parte tōrsă. Apoi preste diferitele țesături pregătite din acosta. Aflăm țesături fine pentru vară și pentru suschimburi, apoi și de cele călduroșe și des bătute pentru ărna și pentru vestmintele de ori-ce natură. Sunt diferite soiuri de lână: aspră și mōle, ne mai amintind diferitele combinațiuni. Mi se pare, că aceste materii nu se folosesc pentru pregătirea vestmintelor bărbătesci în aceea mēsură, în care Franța este în stare a le produce, tocmai de aceea sunt numēroșe pânzăriile

nue întreprinderile industriale în pace și în cea mai mare siguranță. Dealtcum în tot locul se observă prosperare, care este un semn îmbucurătoriu pentru ulterioara dezvoltare a imperiului britanic.

Mesagiul de închidere a fost primit de întreaga presă europeană cu mare bunăvoință și interpretat în mod de tot favorabil pentru menținerea echilibrului european. Ponderositatea, ce i se atribuie mesagiului e corespunzătoriu forței maritime, ce o ar putea desfășura Anglia într'un eventual război.

Cum trebuie se fie învățământul.

Ori-ce lucrare seversesce cineva, e bine ca din când în când să reprivescă asupra celor isprăvite deja și să judece, să vadă, dacă a făcut bine, ori nu, și dacă vede ceva defecte se tragă din acelea învățatură pentru viitoriu și îndreptându se poate să se ferescă a mai comite aceleași erori. O lucrare de mare — ba de cea mai mare — importanță este aceea asupra căreia voesc a reflecta de astădată. Ea este o lucrare, dela carea atârna viitorul, ba chiar existența noastră ca popor, ca națiune și ca biserică. Este vorba de lucrarea culturală, ce o seversesce o clasă de oameni, carea nu se bucură încă de considerarea și respectul, ce i s'ar cuveni. Acestă lipsă de considerare și de respect provine parte din vina clasei respective, parte din vina altora.

Ca să vorbesc mai la înțeles: este vorba de școlă și de învățătorii nostri. Lucrarea, de care vorbim e instrucțiunea; lucrătorii sunt dascălii. E bine să ne dăm seama despre lucrarea seversită de acești dascăli ai culturii poporului nostru; e bine să reprivim asupra isprăvilor făcute de ei și aflând adevărul, vedând rezultatele, să tragem concluziunile de lipsă pentru viitoriu.

Va admite ori și cine, că această problemă e una dintre cele mai grele. În adevăr: vrând să-ți dai seama despre rezultatele instrucțiunii din școlile populare, nu e de ajuns să cetesci datele statistice despre numărul pruncilor umblători la școlă, al celor prezenți la examene și despre numărul celor ce știu ceti și scrie. Căci dacă numai în cetit și scris ar stă cultura, atunci am putea face fără teamă de a fi desmințiti, că stăm foarte bine. Atunci nu ar avea motiv nimeni de a dice, că „școlă de aji nu înmulțesce numărul oamenilor de carte în popor“, că cei ești din școlă „nu se știu folosi de cunoștințele lor“ etc.*).

Pentru a cunoște deci adevăratele rezultate ale instrucțiunii populare, e de lipsă să mergi în toate părțile, să intri în școle, să asistezi la examene, să vorbești cu cei ce au eșit mai de mult și mai de curând din școlă; să vezi ce se face în școlă, ce rezultate aparente și reale se arată la examene, să vezi ce și cum cugetă cei ești din școlă asupra școlii și asupra celor ce au învățat acolo, să afli intrucât le-a rămas din școlă vre-un interes față de cultură, întru cât, cum și cu ce se ocupă acum în timp liber pentru cultivarea proprie.

După ce vei fi vădut și vei fi audiat toate însuși, vei putea avea o idee clară despre starea adevărată, în care se află poporul și școlă în diferite părți, în privința culturii. Și ori cine va fi încercat această și într'un ținut mai restrins, va trebui — vrând, nevrând — să recunoască dimpreună cu mine, că în lucrarea importantă a cultivării poporului se află multe și adese ori grave erori, cari cu atât mai curând trebuiesc reparate sau cel puțin evitate pe viitoriu, cu cât ele sunt de natură a săpa la vața și existența bisericii noastre și prin această la dreptul nostru de existență ca popor.

*) Vezi „Telegraful Roman“ Nr. 19 din 1889.

de merinos, satins, mousseli, cașmir, apoi șaluri și flanele, straie și covore și tot felul de lucruri de posamant. Ca la mătasa așa și aci, fie-cine se năsuiesce, ca să potă lăfăra marfa cât mai efin. Publicul voesc a cumpăra deodată efin și se pare a uita că „precum e prețul așa-i și marfa“. Cea ce i bun, este totdeauna scump. Dar sunt oameni, cari nu sunt bogați, și totuși ținesc a avea vestminte fine. Se poate dice, că acestia se mulțimesc cu aparința. Tocmai de aceea și există materie, care numai pe jumătate este de lână. Lână amestecată cu bumbac sau lână și in, ba chiar obvine și bumbac pregătit ca lână, ceea ce ar trebui să fie interzis. Dar fabricanții se întrec a lăfăra marfă cât mai lesne. Ur-marea desavantajată este, că cumpărătorul adese-ori este înșelat, era urmarea favorabilă e, că se face oarecare progres pe terenul fabricațiunii.

Am uitat aproape cu totul bumbacul. Dar să nu-i facem nedreptate. Sunt espuse vestminte de vară admirabile de bumbac. Se vede, că el este stălpul „democrației“, deoarece această lăfăra materii foarte efine și elegante. El este acomodat și spre a imita alte țesături. adeseori destul de înșelător, spre a da privilegiu în căutarea mijloacelor contra înșelăciunii.

(Va urma.)

Să vedem dară, cari ar fi erorile seversite până acum și cum ar putea fi ele evitate pe viitoriu? Erorile instrucțiunii populare se cunosc în rezultatele acesteia. Er rezultatele sunt, că cei ești din școle saltă de bucurie, că au scăpat de amarnica de carte și pe această o aruncă de nici în cale să nu-i mai cadă. De cetirea și a altor cărți ori scrieri populare nici vorbă nu mai este. Și așa rămâne cu ce biet le a rămas din școlă. Dar și cunoștințele câștigate în școlă le sunt de puțin folos „nu se știu folosi de ele“, dar nici nu pot, căci mecanice au învățat și iute au și uitat.

Dar și în privința religioasă morală sunt mai periculoși acestia. Ciobanul dela munte, care numai după nume a audiat de școlă, dimineța, seara și înainte de mâncare își pune căciula la o parte, în genunchi, și ridică ochii și cugetul către cel de sus, se roagă, mulțimesce, premăresce. Se întâmplă, că cel eșit din școlă vedându-l, ride de el și punându-și pălăria pe urechie fluera și conturbă pe cea în contemplațiunea lui. Cu indiferentism religiosu omeni nu găsești între cei dintâi, cu atât mai mulți afli între cei ești din școlă. Acestia nu vor să știe nici de dascăl, nici de popă, nici de vladică; ei sunt ei, și cine e ca ei! Tot între de acestia se întâmplă și cele mai multe acte imorale.

Căutând după cauza acestor rezultate dureroase cu părere de rău trebuie să constatăm, că pe lângă familia și societate în genere, școlă încă își are partea sa în producerea acestor rezultate. Pare că ved pe învățatori, ridicându-se cu indignațiune în contra acestei constatări. Dar nu ve grăbiți dlor! Puneți mâna pe inimă, trageți-ve seama cu conștiința și răspundeți la întrebările următoare: „Câștigată și inimile micuților elevi pentru școlă. Sădita-ți într'ensii interes pentru învățatură?“

Sădita-ți în inimile fragede ale elevilor frica lui Dumnezeu — sentimente religioase adevărate? Cei ce cu inima liniscită și cu conștiința curată vor răspunde „da!“, aceia sunt esenți de sub constatarea de mai sus; ei pot privi cu fruntea deschisă în fața ori cui; er cei ce vor trebui să răspundă la întrebările de mai sus cu „nu!“, asupra acelora cade toată greutatea vinovăției, ce rezultă din constatarea de sus. Acestia trebuie să știe, că învățătura nu se poate da cu sila; ei trebuie să știe, că a da elevilor „de aici și până aici“ să învețe de rost, nu însemnează a învăța, ci a dresa; mai trebuie să știe, că iubirea produce iubire, religiozitatea produce religiozitate, încrederea produce încredere. Tracteze deci pe elevii lor cu iubire și încredere și vor avea iubirea și încrederea acelora, fie densii model de religiozitate și moralitate, și elevii lor îi vor imita; silăscă-se a face pe elevi să înțeleagă bine ce se propune și ei vor învăța ușor și cu plăcere, er ceea ce vor învăța astfel, nu vor uita nici odată. Nu propuneți multe, ci puțin, dar acel puțin, să devină adevărată și inalienabilă proprietate a elevilor. Mai bine puțin și bun, decât mult și rău! În felul acesta, „școlă de aji va înmulți numărul oamenilor de carte în popor“, er cei ești din școlă „se vor ști folosi de cunoștințele lor“ și vor fi podoba școlii și fala învățătorilor.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român“.

Codlea, în 20 August 1889. Domnule redactor! În biserica noastră gr. or. română din Codlea și acum ca în toți anii, în onoarea zilei onomastice a Escelenției Sale înalt Preasfințitului arhiepiscop și metropolit Miron Romanul s'a ținut aji după sânta liturgie cu solemnitate cuvenită o rugăciune împreună cu ingenuchiare pentru îndelungată și fericită viață a Escelenției Sale, ca și pe viitoriu să-l învrednicescă Dumnezeu a conduce naia bisericii noastre la limanul cel dorit. Parochul nostru cu această ocaziune prin o cuvântare bine întocmită, arătând fazele, prin care a trecut biserica noastră, atinse cu cuvinte bine simțite chemarea fiescărui creștin față de religiuinea sa. Atinse o schiță biografică a Escelenției Sale arătând că prin zel, activitate și modestie, ori ce creștin este însoțit de binecuvântarea lui Dumnezeu, descrie virtuțile eminente, cu care a dăruit Dumnezeu pe arhiepiscopul și metropolitul bisericii noastre și datorințele creștinilor noștri față de prelații bisericii noastre, îndemnând pe credincioși ca în rugăciunile lor totdeauna să roge pe Dumnezeu a dăruia Escelenției Sale încă mulți ani, se conducă naia bisericii noastre pe marea vieții acesteia; și ridicând cu mâna dreptă crucea, arma creștinilor, prin care se apără de necas dișe:

Nu te teme turmă mi-ă,
Căci credința strămoșescă
Apărată cu dorință,
În etern o să domnescă,
Prin păstoriu ce creatoriul

Îți va da spre apărare,
Ca prin cruce și credință
Să-ți servescă la altare.

Poporul cuprindend cu mare plăcere cuvântarea parochului Iosif Comanescu, dorind viața fericită Escelenției Sale printr'un întreit „Să trăescă la ani mulți“ se depărta din sânta biserică foarte vesel.

Un parochian.

Din jurul Orăștiei, la 1 Septembrie, a. c. st. n. 1889. Poporul nostru dela țera are zile de tot grele. Recolta grâului din acest an e slabă, recolta cucuruzului promite a fi și mai slabă din cauza secetei celei mari din August. Poate că viile vor mai repara ceva în urma ploilor mănose din săptămâna trecută. În genere însă starea economilor e deplorabilă, pentru că îi apasă dările, interesele după împrumutările contractate dela cele trei casse de păstrare din Orăștie și ratele de amortisare. Mulți economi se gândesc a părăsi țera și a merge în România pentru a câștiga parale și a se scutura succese de datorii, — dar emigrarea este pusă acum sub controlă aspră din partea stăpânirii, din motivul, că în România sunt mulți suđiți austro ungari, cari nu se pot chivernisi. Ministeriul a și luat unele măsuri aspre în privința celor ce sunt astăzi în România și de aceea noi am sfătui pe economii nostri să rămână acasă, ori cât de mari ar fi greutățile, ce-i apasă. Dealtmintrenea organele politice sunt îndrumate a nu mai elibera pasapoarte decât indivizilor, cari pot documenta că merg la locuri sigure.

Prelângă această mai sunt și alte miserii. În unele comune au degenerat oamenii cu totul, așa încât abia mai pot trăi la olaltă. O astfel de comună este comuna Șibot. Acestă comună este o comună bătută de Dumnezeu. Acum patru ani fū ucis într'un mod de tot mișelesc fostul jude Vasile Madean din partea unor asasini infami, cari nici astăzi nu sunt descoperiți. De atunci relațiunile s'au înăspriț, astăzi siguranța persoanei și a averii a devenit problematică în Șibot. În vara această nisece oameni mișei au tăiat notariului comunal două vii întregi din rădăcină și i-au smuls napii de zahar de pe un loc cultivat anume spre acest scop. După o hotărâre a congregațiunii comitatense din Deva paguba, ce se face notariului și judeului comunal sunt obligați sătenii să o plătescă — și după informațiunile ce le am, această pagubă e prețuită cu 560 fl — care sumă se va încasa pe cale executivă. S'au tăiat și la privați holde întregi de bucate. Preste tot comuna Șibot ar merita dreptul statar, atât de tare au degenerat oamenii. Și nu sunt decât 3—4 indivizi, cari au provocat această stare de tot excepțională, nimicirea acestora ar restaura vechia ordine și liniște în sat, dar oamenii, deși cunosc bine pe acesti turburători, totuși se tem a-i descoperi, ca să nu fie espuși la neplăceri. Starea nesigură de aji, ce domnesce în Șibot, va trebui să înduplece stăpânirea politică la măsuri preventive excepționale, căci altmintrenea se vor întâmpla lucruri ne mai pomenite, în această comună total demoralizată.

Atât deocamdată despre șibotenii!

Mai sunt și alte fatalități prin pregiurul Orăștiei. Economii nostri, în simplitatea lor rurală, sunt espuși la multe înșelăciuni și pagube. În Orăștie se află un jidan cu numele Samuel Sigmund, care ca agent al unor firme din Budapesta a impus mai multor economi români nisece mașini de trierat (îmblătit) pe căi mișelesc. Oamenii au comandat asemenea mașini la uneltirile acestui agent și în urmă s'au aflat înșelați. Bieții oameni au venit să se informeze despre condițiunile, cu cari s'ar putea procura mașini de trierat, jidovul șiret sub pretext, că va cere informațiuni din Budapesta, i-a făcut să subscrie adevărate contracte de comandă, provădute și cu clausula de intabulare a averii a celui ce a comandat. Omul s'a treșit deodată cu o mașină rea la stațiunea călei ferate dela Orăștie, pentru care a trebuit să mai răspundă și spesele de transport — cu toate că după contract firmele din Pesta trebuia se expedize marfa franco. O astfel de firmă ne-reală e firma jidovescă „Steiner et Dénes“, care a realizat multe afaceri în acest cerc cu apucături jidovesci.

Atragem atențiunea preoților, învățătorilor și a notarilor nostri comunali asupra acestor înșelătorii și-i rugăm să dea poporului poveștele necesare, ca să nu mai devină și alții victime ale ticăloșei speculațiuni jidovesci, fie de ajuns victimele de până acum!

Preste tot în acest an stăm rău cu treburile noastre. Nu sunt bucate, nu sunt isvóre de venit, dar sunt dări grele, sunt datorii, sunt miserii, sunt stări, cari dacă nu se vor îndreptă, ne duc nesfârșit la o completă ruină. Dumnezeu se ne ferescă!!

X.

Varietăți.

* (Dela Curte.) Cu prima Septembrie s'a încheiat sezonul petrecerei Maj. Sale la Ischl și în numita și s'a reîntors la Viena. La despărțire a fost de față pe peronul gării întreaga reprezentanță și o mulțime de popor din Ischl.

Maj. Sa călătorește acum prin Galiția.

Vențitorile de Curte, precum se scrie din Mürzsteg se vor începe la 2 Octob. Vor lua parte, împăratul german, regele Saxoniei și ducele de Braganza.

* (Diua născerei Escel. Sale I. P. S. D. arhiepiscop și metropolit.) Eri în 23 a. l. c. sub conducerea Preasfântei Sale dlui episcop al Aradului Ioan Mețianu, Escel. Sa I. P. S. D. arhiepiscop și metropolit din incidentul dălei născerei a fost felicitat corporativ de toți membrii consistoriului metropolitan.

* (Ministrul croat.) În 2 Septembrie n. a depus jurământul înaintea Maj. Sale noul ministru croat slavon Iosipovici. Formula jurământului a cetit-o secretariul de stat Bartos, ér ca reprezentant al guvernului maghiar a asistat bar. Orczy Béla. După depunerea jurământului noul ministru a fost primit în audiență de Maj. Sa.

* (Alegerea de protopresbiteri.) Precum anunță fôia „Biserica și Școala” consistoriul eparchial aradan întrunit ađi e săptămână în ședința plenară, a întărit alegerea părintelui Paul Miulescu, protopresbiterul Ciacovei de protopresb. al Banat-Comloșului și a părintelui Moise Bocșan, paroh în Curtici de protopresbiter al Aradului.

* (Inundări.) În urma vîrsării ploilor din săptămîna din urmă a esundat Prutul și a cauzat pagube enorme. Comunicațiunea e intreruptă în multe locuri ale Bucovinei. Drumul de fer Cernăuți-Lemberg e cu totul ruinat.

* (Dislocări de trupe.) Luni între 11 și 12 ore a sosit în Sibiu regimentul Nr. 2 din Brașov și batalionul de vînători din Făgăraș. Numărul miliției dislocată în Sibiu ajunge cifra de 10,000. Numai honveđi se află preste 3,500.

* (Pentru învățători.) În editura librăriei „Ciureu” în Brașov a apărut o broșură „Avis scolariu” însoțit de regulamentul disciplinar. Prin mijlocirea acestei broșuri părinții se informază în tota luna de purtarea morală și zelul ce-l desvôltă elevul. Prețul: 100 exemplare 3 fl. 50 cr.

* (Tesar în Franția) Pe lângă aurul cel mult, ce s'a aglomerat în Franția în timpul din urmă, s'a mai adaus încă două vagóne încărcate cu aur, cari au trecut prin Berlin la Paris în preț de 27,000,000 mărci germane. Acest aur e destinat pentru consolidarea împrumutului rusec dela 1870.

* (Sporirea oficerilor de honveđi.) Pentru sporirea oficerilor la honveđi ministrul comun de războiu s'a vîdut necesitat a esmite o circulară, prin care din nou se provôcă oficerii armatei comune, că dacă sunt aplicați a trece la honveđi o pot face acesta și mai înainte de espi-rarea anului al decelea de serviciu.

* (Bóla de vite.) În Apoldul superior și în împregiurime s'au ivit mai multe casuri de bóla de vite cornute și rimatori. În urma raportului medicului veterinar s'au luat cele mai aspre măsuri pentru stérpirea ei.

* (Hrăși serbări pentru Kossuth.) Abia s'au sfîrșit tambălaurile inscenate cu serbarea onomasticea bătrînului esilat și se anunță, că în Budapesta se fac din nou pregătiri pentru serbări în onórea lui, căci la 21 Septembrie implinesce tocmai 87 ani.

* (Școala froebeliană.) Din Piski ni se scrie: În colonia Simeria (Piski) s'a început lucrul pentru grădina froebeliană spre care scop după cum sunt informat stau la dispoziție 13,800 fl.

Frecuența din partea comunelor învecinate si-tuate cam departe nu va fi mare, dar nici pozițiunea economilor nostri nu admite ca se fie acesta școala cercetată precum se speră, întreprinderea deci nu va putea obține rezultatul asteptat.

Tótă lucrarea acesta se învîrtesce împregiurul unui interes particular. Domnii de aici, ca am-ploiați la calea ferată, își dau tótă silința ca să și pro-cure de o parte asigurarea existenței, de altă parte un laudatoriu dela superiori.

Institutul acesta deci va fi frecventat numai de copii lucrătorilor și am-ploiaților din susnumita co-lonie, dar nici numărul acelora, considerând starea lucrătorilor, cari abia vegetează, nu va fi mare, căci reducându-se lucrul după noua împărțire, lucrătorii își caută întralte locuri asigurarea esistenței. Bani-i deci, cari se risipesc pentru scopul sus arătat cu cunoscuta tendință, nu le vor cóce pómele. X.

* (Hotelieriul Weiss.) Precum se anunță, hotelieriul din Alba-Iulia, Weiss, care făcuse archi-ducelui Albrecht contul de 1800 fl., persistă în pretensiunea sa. Archiducele a depus însă prin adv.

Dr. Wil. Bruckner suma de 800 fl. la tribunalul din Alba-Iulia pentru achitarea contului.

* (Semne triste.) De deci de ani nu s'a mai pomenit, ca la tîrgul de săptămîna din Sibiu Marța să se adune atâtea bucate și alte produse agri-cole, precum s'a întîmplat în Marța trecută Bieții ómeni abia și au strîns de pe cîmp și au și alergat să și vîndă ródele muncii de preste vară. Imbulzala era așa de mare, încât pela 7 ore dimineța circulațiunea în piața mare era imposibilă, carăle erau lipite de olaltă, la 8 ore tóte stradele laterale erau îndesuite pe am-bele părți, încât numai cu mare ostenelă mai puteau circula prin mijlocul stradelor și alte trăsuri. Spe-culanții de bucate au putut face bune „Geschäft”uri, căci lipsa de bani e tare simțită.

* (Regularea Prutului.) Guvernului ro-mân i a succes a înduplecă atât pe guvernul rusec cât și pe cel austro-ungar a participă la suportarea speselor de regulare pentru rectificarea și adînci-mea Prutului. În prima linie profită de această regu-lare Moldova.

* (Turnul Eiffel în Englitera.) Se serie din Londra, că englezii vîdînd faima și succesul tur-nului Eiffel, s'au hotărît să facă și ei un asemenea turn. Pentru acest scop dl Eduard Watkin, directorul drumurilor de fer South, și inițiatorul canalului sub-marin dintre Dover și Calais s'a asociat cu deputa-tul Carbutt și Walker și a adunat un capital de 5 milióne franci pentru a face un turn de 650 metri înalt. Turnul se va construi numai din fer și oțel englez. Turnul se va întebuința și pentru scopuri sciientifice, scrie „Românul”.

Din public.

Înștiințare.

Se aduce la cunoscînța părinților și tutorilor cari voesc a-și dá copii la Școalele medii române din Brașov (gimnasiu școala reală infer. și școala comercială), că înscrierile la aceste școle pentru anul școlar 1889/90 se vor face în 31 August și 1 Septembrie v. a. c. dela 8—12 ore a. m. și dela 2—5 ore p. m.

Condițiunile de primire în școlele, despre care e vorba, sunt următoarele:

1. Scolarii începători, cari voesc a fi primiți în cl. I. gimn. sau reală, trebuie să fie trecuți de 9 ani și au să prezenteze testimoniu de botez, de vacinare și revacinare (că au fost oltuiți a două óră), precum și testimoniu, că au absolvat cu succes 4 clase pri-mare. Cei ce nu pot produce acest testimoniu, vor fi supuși unui esamen, în care vor avé să dove-descă, că posed cunoscînțele ce se pot cástigá în cele patru clase primare. De asemenea toți scolarii, cari nu vin dela școala română din Brașov îm-preunată cu școlele medii, vor fi supuși unui esamen de primire din limba română și din Aritmetică. — Scolarii, cari vor să fie primiți în cl. I. comercială trebuie să fie absolvat cu succes 4 clase gimnasiale, reale sau civile. La cas, când nu ar pnté produce testimoniu, că au absolvat aceste clase, vor fi su-puși unui esamen, în care vor avé să dovedescă, că posed cunoscînțele, ce se pot cástiga în clasele, des-pre care e vorba.

2. Scolarii, cari voesc a fi înmatriculați în alte clase și vin dela institute străine, au a produce testimoniu școlar de clasa precedentă, testimoniu de botez și cei mai tineri de 14 ani certificat de de revacinare. Scolarii, cari au cercetat în anul pre-cedent școlele noastre, nu trebuie să producă aceste testimonii.

3. Didactrul (tacsă școlară), care are a se de-pune la înmatriculare sau întreg sau cel puțin ju-mătate, este pentru scolarii de confesiunea gr. or. și gr. cath. de 7 fl. 30 cr. pe an pentru gimn. inf. și școala reală, 11 fl. 50 cr. pe an pentru gimn. sup. și școala comercială. Pentru scolarii de alte confesiuni didactrul este de patru ori mai mare. — Cei ce se înmatriculează pentru prima óră la aceste școle, plă-tesc odată pentru totdeauna 2 fl. v. a. ca tacsă de primire.

4. De didactru se vor dispensă scolarii cari vor cere acesta în scris și vor dovedí, că ei sau pă-rinți lor sunt cu totul lipsiți ed mijlóce materiale și vor produce testimoniu cu calcul de cel puțin „bine” și cu purtare morală bună. Cererile pentru dispensare împreună cu atestatele necesare se vor înaintă subscrisei direcțiuni cel mult până în 15 Septembrie v. a. c. Dispensarea durază numai până-când condițiunile de mai sus sunt implinite. Scolarii din cl. I. gimn. sau reală în sem. I nu se dispen-sază de didactru.

Esamele de repetițiune pentru scolarii dela școlele noastre se vor tiné în 2 Septembrie v. a. c. Brașov, 17 August v. 1889.

Direcțiunea școalelor medii române gr. or.

Andreiu Barseanu,
confect. provis.

Mulțămită publică.

Făcându-se apel la bunăvoința mai multor autori și edi-tori spre a ne dá gratuit opurile d-lor pe séma bibliotecei „reuniunii învățătorilor români gr. or. din districtul al VIII-lea de învățămînt al Reghinului”, mulți au satisfăcut ru-găreii noastre.

După-ce și în adunarea generală a reuniunii ținută în Reghinul săsesc la 13—15 August a. c. st. v. s'au es-pri-mat la protocol mulțămită și recunoscînța generoșilor dona-tori, reuniunea își ține de sântă datorință a-și esprima căl-durósele sale mulțămiri și pe cale acéstă, de aceea ne ru-găm onorate dle redactor, a dá loc în prețitul dîar, ce re-digeți la următórea: mulțămită publică:

a) Dela Academia română am primit următóarele opuri: Analele societății academice române și Analele Academiei române 31 tomuri. Observațiuni meteorologice făcute la Bră-ila, Iași și Ferestrêu (Bucuresci) 3 tomuri. Dicționarul lim-bei române de A. T. Laurian și I. C. Massim 2 volume. Glosariul de A. T. Laurian și I. C. Massim 1 volum. Ope-rele principelui Demetriu Cantemir 6 tomuri. Istoria româ-nilor sub Mihaiu Vodă Vitézul de Nicolau Bălcescu 1 volum. Catechismul Calvinescu de Georgiu Barițiu 1 volum. Psal-tirea diaconului Coresi tomul I. Pravila bisericească numită cea mică 1 volnm. Psaltirea în versuri de Dosoftei metropo-litul Moldovei 1 volum. Cultul păgân și creștin de Dr. A. M. Măriencescu tomul I. Codicele Voronețian 1 volum. Miron Costin opere complete tomul I și II. Operele lui Caiu Cor-neliu Tacit traduse de G. I. Muntean 1 volum. Operele lui C. I. Cesare traduse de C. Copăcinean și D. Caian 1 volum. M. T. Cicerone, Filipicele, traduse de D. Aug. Laurian 1 volum. Dione Cassiu Istoria romanilor dela Nerone până la Alesandru Sever, traducere de Angel Dimitrescu 1 volum. Tit Liviu istoria romană, tradusă de Niolae Barbu tomul I (cărțile I—VI).

b) Dela Asociațiunea transilvană pentru literatura ro-mână și cultura poporului român: Fôia „Transilvania” pe anii 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1878, 1882, 1883, 1884, 1885, 1886 și 1888 în 16 tomuri. Studii asupra constituțiunii românilor de Meitani 8 fascicule dela V-XII. Actele înființării Asociațiunei transilvane 4 fascicule. Analele Asociațiunei transilvane pro 1880 1 fascicul. Necesitatea promovării meseriilor de Baiulescu 1 fascicul. Acte și date despre conferința din Mercurea 1 fascicul. Ele-mente de poetica română de I. Lazariu 1 fascicul. Ceste 4 din urmă le-am primit prin mijlocirea Asociațiunei tran-silvane etc.

c) Opere complete de V. A. Ureche donate de auto-rul. Drame și comedii seria A tomul I. Conferință și discursuri seria B. tomul I. Discursuri academice seria C tomul II. Didactica seria D tomul I. Novele seria E tomul I. Anua-riul institutului Ureche pro anii 1877—1881 1 volum. Por-tretele domnilor români din Moldova și Muntenia 1 volum. Fraților întru dreptate „Gazeta românilor de preste Balcani” 1 volum. Fragmente din Albumul Macedo-român 1 fascicul. Fotografia statuei lui Miron Costin. Banlirief de pe statua lui Miron Costin.

d) Domnul D. A. Sturdza ne-a donat: Monografia bi-sericeii dela Argeș 1 volum. Discursuri pedagogice 1 volum.

e) Erbicén profesor în Bucuresci: Didachiele lui Antin Ivireanul 1 volum. Viața lui Nifon 1 volum.

f) Dr. P. Pipos profesor în Arad: Metodica generală.

g) Ioan Lazariu profesor în Deva: Istoria limbii și literaturii române 1 volum.

(Va urma.)

MONITOR.

33

Calendariul săptămîni

27 August — 2 Septembrie.

27 Duminecă: Pimen, Evtalia, Liveriu, Osie, Etiop, Antusa, Fanuriu. 28 Luni: Moise Arapul, Diomid, Lauren-tiu, Ezechia, Ana. 29 Marți: † Tăierea capului S. Ioan Bo-tezătorul, Teodora. 30 Mercuri: Alecsandru, Ioan și Pavel cel nou, patriarhi ai Constantinopolei, Fantin, Sarmata, Vri-ena, Eylvaviu, Filics, Furinian, Septimiu, Ianuariu. 31 Joi: Brăul Preasfîntei Născătórei de Dđeu, Fileort, Diadoch, Mina, Faust, Andreiu, Iraeliu. 1 Septembrie Vineri: Începutul In-dictului, adecă al anului nou bisericesc, Simeon Stălpnicul, Marta, Evantia, Aetala, Amun, Calista, Evod, Ermogen, Ii-sus al lui Navi, Meletiu cel nou, Angel. 2 Septembrie Sâmbă-tă: Mamant, Ioan Postnicul, Diomid, Iulian, Filip, Evti-chian, Isichiu, Evtichiu, Filadelf, Melanip, Partagapa, Eleazar, Finees, Aitala, Amun.

Rituale bisericesci.

Dumineca din 27 August a XIII-a după Rusalii. Octoich tonul al 4-lea. Din Mineiu ale Sântului dđiei. La Utrenia Evangelia Invierii II-a. Catavasia Crucii.

Marți în 29 August: Sêrbătórea: „Tăierea Capului S. Ioan Botezătorul.” Tótă slujba din Mineiu, și e đi de post.

Loterie.

Mercuri în 4 Septembrie 1889.

Brünn: 48 56 46 68 55

Bursa de Viena și Pesta.

Din 3 Septembrie 1889.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%	—	—
Galbin	5.64	5.63
Napoleon	9.47	9.45
100 marce nemșeci	58.25	58.25
London (poliță pe de trei luni)	119.35	119.30

[135]

2—3

CONCURS.

Pentru înțelegerea a patru posturi învățătoresci la școala capitală gr. or. din Rășinari, protopopiatul Sibiiului, se scrie concurs cu termenul până la 26 August a. c. st. v.

Emolumentele sunt:

Pentru fie-care învățătoriu salariul anual 350 fl. și 32 fl. ca rețut de cuartir și lemne

Pe lângă datorințele provădute în lege, aleșii învățători vor fi deobligați a ține strana în fie care Duminecă și sârbătoare, precum și doi a ține școlă de repetițiune, unul a conduce grădina școlară, și unul a conduce exercițiile gimnastice cu toți elevii.

Cererile concursuale, instruite conform legilor în vigore, sunt a se adresa subsemnatului comitet parochial gr. or. din Rășinari.

In conțelegere cu oficiul protopresbiterial gr. or. al Sibiiului.

Rășinari, în 7 August 1889 st. v.

Bucur Dancăș. Liviu Brote,
notariu.

Sibiiu, 8 August, 1889.

Am vădit,

I. Hannia, adm. ppresb.

Nr. 308

[137] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile române gr. or. din comunele mai jos însemnate se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

1. *Berivooi-mari*, cu salariu anual de 120 fl., cuartir și lemne de foc.

2. *Berivooi mici*, cu salariu anual de 120 fl., cuartir și lemne de foc.

3. *Breaza*, postul secundar cu salariu anual de 200 fl., cuartir liber și lemne de foc.

4. *Comana inferioară*, cu salariu anual de 100 fl., și lemne de foc

5. *Comana superioară*, cu salariu anual de 100 fl., cuartir liber și lemne de foc.

6. *Făgăraș*, cu salariu anual de 200 fl., cuartir liber și lemne de foc.

7. *Grid*, cu salariu anual de 120 fl., cuartir liber și lemne de foc.

8. *Herșeni*, cu salariu anual de 100 fl., cuartir liber și lemne de foc.

9. *Hurez*, cu salariu anual de 120 fl., cuartir și lemne de foc.

10. *Lufa*, cu salariu anual de 120 fl., cuartir liber și lemne de foc.

11. *Ludișor*, cu salariu anual de 120 fl., cuartir liber și lemne de foc.

12. *Mândra*, cu salariu anual de 170 fl., cuartir și lemne de foc.

13. *Perșani*, cu salariu anual de 150 fl., cuartir și lemne de foc.

14. *Riușor*, cu salariu anual de 80 fl. și lemne de foc.

15. *Rucăr*, cu salariu anual de 120 fl. și lemne de foc.

16. *Sâmbăta sup. răs.*, cu salariu anual de 160 fl., cuartir liber și lemne de foc.

17. *Sâmbăta sup. apus.*, cu salariu anual de 125 fl., cuartir liber și lemne de foc.

18. *Șona*, cu salariu anual de 120 fl. și lemne de foc.

19. *Toderița*, cu salariul anual de 140 fl., cuartir liber și lemne de foc.

20. *Veneția superioară*, cu salariu anual de 80 fl., și lemne de foc.

21. *Voivodeii mari* împreună cu *Voivodeii mici*, cu salariul anual de 150 fl., cuartir liber și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vreunul din aceste posturi au a-și așterne suplicile lor instruite conform legilor în vigore subscrîsurii oficiu până la termenul sus indicat.

Făgăraș, 7 August, 1889.

Oficiul ppresbiterial gr. or. al Făgărașului.

Iuliu Dan, adm. ppresb.

Nr. 353

[142] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III a Brosceni, protopresbiterialul Mercurei se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Emolumentele împreună cu acest post sunt:

1. Folosirea porțiunii canonice constatătoare din 10 jugere 1219 $\square^o$ orgii pământ arătoriu; 1533 $\square^o$ orgii grădină, 1 juger 975 $\square^o$ orgii fâneațe, toate cu un venit anual calculat în culcul mediu după venitul celor cinci ani din urmă fl. 200.—

2. Dela 70 familii câte o ferdela cucuruz sfărmit à 70 cr. fl. 49.—

3. Dela 70 familii câte o di de lucru eu palmele à 30 cr. fl. 21.—

4. Venitul dela umblarea cu crucea la „Boboteză“ fl. 30.—

5. Venitele stolari dela betezuri, cununii și îngropăciuni, după calculul mediu a celor 5 ani din urmă . fl. 60.—

6. Folosirea unui pământ al bisericeii cu venit anual de fl. 30.—

Suma . fl. 400.—

Reflectanții la acest au a-și așterne petițiunile de concurs, instruite conform legilor în vigore subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul de mai sus.

Mercurea, la 4 Iunie, 1889.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Mercurei în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Ioan Droce,
ppresbiter.

Nr. 47.

[133] 3—3

CONCURS.

La școala noastră confesională din comuna Șugag au devenit vacante două stațiuni învățătoresci pentru a cărora înțelegere se scrie concurs cu termen până la 27 August st. v. 1889, când va fi și alegerea.

Emolumentele sunt:

1. Pentru fie-care învățătoriu salariu anual de câte 200 fl., cari se plătesc în rate lunare anticipative din cassa comunei.

2. Cortel liber și câte doi stângini de lemne de foc pentru un învățătoriu, celui mai calificat și folosința grădinei școlare.

Cei-ce cugetă a reflecta la numitele stațiuni au să-și înainteze petițiunile lor oficiului protopr. gr. or. în Sebeș în supra arătatul termen instruite conform legilor în vigore. Învățătorii cari se vor alege se deobligă să cânte în dumineci și sârbători în strănă.

Șugag, în 30 Iuliu, 1889.

Comitetul parochial în conțelegere cu

I. Tipeiu,
prot.

Nr. 195

[132] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci dela școlile confesionale gr. or. din comunele mai jos însemnate ale protopresbiteratului gr. or. al Albei Iuliei se scrie concurs în termen până la 31 Augus 1889.

1. Un post învățătoresc în parochia *Ighiel*, cu un salariu de 70 fl., din repartitiune și didactru, lemne suficiente și cuartir.

2. Un post învățătoresc în parochia *Țelna*, cu un salariu de 100 fl., din repartitiune și didactru, lemne suficiente și cuartir.

3. Un post învățătoresc în parochia *Cricău*, cu un salariu de 200 fl., din repartitiune și didactru. Concuranții au a se prezenta în vre-o sârbătoare ori Duminecă la biserica gr. or. din Cricău spre a se produce în cântări.

4. Un post învățătoresc în parochia *Tîbru* cu un salariu de 200 fl., din repartitiune și din fondul bisericeii,

lemne suficiente, cuartir, și lăfa se va plăti în 3 rate lunare.

5. Un post învățătoresc în parochia *Păcliș*, cu un salariu de 120 fl., din repartitiune și didactru, lemne suficiente și cuartir.

Alba-Iulia, 7 August, 1889.

În conțelegere cu comitetele parochiale.

Alesandru Tordășan,
protopresbiter gr. or.

Nr. 279.

[141] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de capelan lângă neputinciosul paroch Nicolau Stanciu diu Feldiôra, protopresbiteratul Avrighului, prin acesta se scrie concurs, conform încuviințării Preavenerabilului consistoriu archidiececan dto 17 Ianuarius a. c, Nr. 6712 B. din 1888 cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Dotatiunea împreună cu acest post este jumătate din întregul venit de 300 fl. 40 cr., al parochiei de clasa a treia Feldiôra.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și substerne cererile concursuale instruite conform dispozițiunii statutului organic și a regulamentului pentru parochii din 1878 la oficiul protopresbiterial gr. orient. al Avrighului (posta Avrigh, Felek) până la termenul sus indicat.

Avrigh, 10 Iuliu, 1889.

În conțelegere cu comitetul parochial. Oficiul protopresbiterial greco-oriental al Avrighului.

Ioan Cădea,
protopop.

Nr. 374.

[128] 3—3

CONCURS.

Prin acesta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în diariul „Telegraful Român“ pentru următoarele stațiuni învățătoresci devenite vacante în protopresbiteratul Brașovului I și adică:

1. *Cernat*, cu salariu anual de 250 fl., solviți din repartitiune dela popor.

2. *Turcheș*, cu salariu anual de 250 fl., solviți în 4 rate anticipative, cuartir natural în edificiul școlii, și 3 stângini lemne de încălzit.

Dela concurenții pentru ambele aceste posturi se recere, ca pe lângă recerintele prescise de legile scolastice să cunoască și cântările spre a le pute propune pruncilor în școlă. Învățătorii aleși vor fi datori a ține prelegeri și cu școala de repetițiune, fără altă remunerațiune. Concursele se vor adresa la subsemnatul oficiu protopresbiterial până la termenul sus indicat.

Brașov, în 29 Iuliu, 1889.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Brașovului I.

Ioan Petric,
prot. ca adm.

Nr. 314.

[134] 3—3

CONCURS.

Devenind vacant postul învățătoresc pentru clasa a III-a dela școala poporală gr. or. din *Herman*, protopresbiteratul Brașovului II, pentru înțelegerea acestuia se scrie concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Telegraful Român.“

Emolumentele împreună cu acest post sunt 359 fl. anual și anume: 300 fl. din cassa alodială și 50 fl. din cassa bisericeii, solviți în rate treilunare decursive și cuartir grătit în edificiul școlii.

Dela concurenți se cere, ca pe lângă rcerintele pretinse de legile în vigore, să documenteze, că cunosc bine cântările bisericesci, spre a pute ținea strana Duminecă și sârbătore, pentru care vor primi $\frac{1}{3}$ parte din venitele dela epatrafir, împărțit cu al II lea cântăreț; vor fi obligați a ținea școala de repetițiune cu tinerimea dela 12—15 ani, fără altă remunerațiune.

Cei cu calificațiune superioară și cu ani de serviciu pe cariera învățătorescă vor fi preferiți.

Cererile de concurs bine însemnate se vor adresa la subsemnatul oficiu protopresbiterial până la termenul de mai sus.

Brașov, în 1 August, 1889.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al

Brașovului II.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Ioan Petric, protopresbiter.

Nr. 308

[148] 2—3

EDICT.

Maria Ioan Comșa Căpăină gr. or. din Porumbacul superior răsăritean, protopresbiteratul gr. or. al Avrighului, carea mai bine de șase ani de zile a părăsit cu necredință pe legiuitul ei bărbat George Dănilă Preotesi gr. or. tot din Porumbacul superior răsăritean, și a pribegit în lume fără a se sci locul ubicațiunei ei, se citează prin acesta a se prezenta înaintea subsemnatului oficiu protopresbiterial în termen de șase luni de zile dela prima publicare a acestui edict, căci la din contră procesul divorțial intentat de bărbatul ei se va pertracta și decide și în absența ei.

Avrigh, 27 Iuliu, 1889.

Oficiul ppresbiterial gr. or. al Avrighului, ca for matrimonial de prima instanță.

Ioan Cădea,
ppresbiter.

Nr. 69.

[139] 3—3

I. Publicare de licitațiune.

Se dă în arândă pământurile fondului gimnasiunii române gr. or. din Brad aflate pe teritoriul comunei Mihăleni (stațiune între Brad și Abrud) și anume: *agrii în estensiune de 75 jugere, fâneațe 45 jugere, și pășune 18 jugere precum și localul de cărcimărit, constatătoriu din 6 odăi și alte aparținente: grașd, pivniță etc.* — pe termenul din **1 Octobrie 1889**, pe 6 ani consecutivi, **până în 30 Septembrie 1895** cu prețul dela **1000 fl.** în sus, eventual separat pământurile dela **600 fl.** ér localul de cărcimă dela **400 fl.** în sus.

Vadiul este de 5% pe carele fiitorul arândatore îl va întregi la 10%. Termenul de licitațiune e **8 Septembrie st. n. la 10 ore a. m.**

Oferte provădute cu vadiul normat se primesc înainte de începerea licitațiunei. Condițiunile speciale se pot vedé în cancelaria direcțiunii gimnasiale.

Presidiul comitetului gimasiunii române gr. or. din Brad.

Brad, la 10 August, 1889.

Vasilii Damian,
președinte.

Nr. 70

[140] 3—3

II. Publicare de licitațiune.

Se dă în întreprindere pe calea licitațiunii ținendă la **12 Septembrie st. n. clădirea pavilionului de gimnastică dela gimnasiunii române gr. or. din Brad**, pentru prețul dela **4462 fl. 19 cr.** în jos.

Vadiul este de 5% pe carele fiitorul întreprindătoriu îl va întregi la 10%. Oferte provădute cu vadiul normat se primesc înainte de începerea licitațiunii. Planul de edificare, preliminarului de spese precum și condițiunile speciale se pot vedé în cancelaria direcțiunii gimnasiale.

Lucrările pregătitoare se încep încă în tómma anulii curent și pavilionul are să fie gata până în **30 Iunie 1890.**

Presidiul comitetului gimasiunii române gr. or. din Brad.

Brad, la 10 August, 1889.

Vasilii Damian,
președinte.

[150]

2—3

Arlejtési hirdetés.

A nagy-szebeni magyar királyi országos tébolyda számára az **1890-dik évre** szükséges *tiltza, kenyér, ablaktábla és lábbelik* szállítása kiadatik; az írásbeli verseny-tárgyalás, **folyo évi szeptember hó 10-ikén d. előtt 11 órakor** alolirt helyen fog megtartatni, hol az ajánlatok is bennyújtandók.

A részletes feltételek a „Budapesti közlöny“ folyó évi 199-ik számában egész terjedelmében közölve vannak.

Nagy-Szeben, 1889 évi augusztus hó 21-dikén.

M. kir. országos tébolyda igazgatósága.